

Wykaz skrótów stosowanych w publikacji
Abbreviations used in the publication

Klasyfikacje
Classifications

PKD	=	Polska Klasyfikacja Działalności <i>Polish Classification of Activities</i>	CN	=	<i>Combined Nomenclature</i>
PKWiU	=	Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług <i>Polish Classification of Goods and Services</i>	SITC	=	Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu <i>Standard International Trade Classification</i>
COICOP	=	Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego wg Celu <i>Classification of Individual Consumption by Purpose</i>	NACE	=	<i>Statistical Classification of Economic Activities in the European Community</i>

Zestawienie skrótów i pełnych nazw według PKD 2007 stosowanych w publikacji

Skrót	Pełna nazwa
Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej
Produkcja wyrobów farmaceutycznych	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
Transport lądowy i rurociągowy	Transport lądowy oraz transport rurociągowy

Specification of abbreviations and complete names used in the publication according to NACE Rev.2

Abbreviation	Complete name
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	<i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
<i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	<i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
<i>Manufacture of metal products</i>	<i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
<i>Land and pipeline transport</i>	<i>Land transport and transport via pipeline</i>

Skróty

Abbreviations

tys.	=	tysiąc
thous.	=	<i>thousand</i>
mln	=	milion <i>million</i>
zł	=	złoty
zł	=	<i>zloty</i>
szt	=	sztuka <i>piece</i>
pcs	=	<i>pieces</i>
kpl	=	komplet <i>set</i>
g	=	gram <i>gram</i>
kg	=	kilogram <i>kilogram</i>
dt	=	decytona (kwintal, 100 kg) <i>deciton (quintal, 100 kg)</i>
t	=	tona <i>ton</i>
cm	=	centymetr <i>centimetre</i>
m	=	metr <i>metre</i>
km	=	kilometr <i>kilometre</i>
m ²	=	metr kwadratowy <i>square metre</i>
m ³	=	metr sześcienny <i>cubic metre</i>
ml	=	mililitr <i>millilitre</i>
l	=	litr <i>litre</i>

hl	=	hektolitr (100 litrów) <i>hectolitre (100 litres)</i>
kWh	=	kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>
p u	=	powierzchnia użytkowa <i>usable floor space</i>
excl.	=	<i>excluding</i>
Nr	=	numer
No	=	<i>number</i>
ok.	=	około <i>about</i>
tabl.	=	tablica <i>table</i>
n.e.c.	=	<i>not elsewhere classified</i>
Dz. U.	=	Dziennik Ustaw

Journal of Laws

HICP	=	Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych <i>Harmonized Index of Consumer Prices</i>
MIGs	=	główne grupy przemysłowe <i>Main Industrial Groupings</i>
UE	=	Unia Europejska
EU	=	<i>European Union</i>
cif	=	cena franco granica lub port kraju odbiorcy (łącznie z kosztami transportu i ubezpieczenia) <i>price including costs of insurance and freight</i>
fob	=	cena franco granica lub port kraju dostawcy <i>free on board</i>

Znaki umowne

Symbols

(x)	=	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe <i>not applicable</i>	"w tym"	=	nie wymienia się wszystkich składników
(*)	=	dane zostały zmienione w stosunku do poprzednio opublikowanych <i>data revised</i>	"of which"	=	<i>not all elements of sum are given</i>
(^)	=	nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji <i>categories of applied classifications are presented in abbreviated forms</i>	(.)	=	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych <i>data not available or not reliable</i>
			(-)	=	zjawisko nie wystąpiło <i>magnitude zero</i>

Symbol województwa:

Symbol of voivodship:

00	Ogółem Polska
02	Dolnośląskie
04	Kujawsko-pomorskie
06	Lubelskie
08	Lubuskie
10	Łódzkie
12	Małopolskie
14	Mazowieckie
16	Opolskie
18	Podkarpackie
20	Podlaskie
22	Pomorskie
24	Śląskie
26	Świętokrzyskie
28	Warmińsko-mazurskie
30	Wielkopolskie
32	Zachodniopomorskie

UWAGI METODOLOGICZNE

Od 2009 r. dane z zakresu cen w gospodarce narodowej są prezentowane w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej (the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2). PKD 2007 została wprowadzona z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej do 31 grudnia 2007 r. klasyfikacji PKD 2004. Konieczność modyfikacji wynikała z potrzeby zwiększenia harmonizacji klasyfikacji na poziomie międzynarodowym, jak również ze zmian ekonomicznych i gospodarczych, a w szczególności rozwoju nowych technologii i rodzajów działalności. Różnice między PKD 2007 a PKD 2004 wynikają ze zmian zakresowych, polegających na wprowadzeniu nowych grupowań rodzajów działalności lub przesunięciach istniejących grupowań pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. W efekcie tych zmian dane dotyczące większości poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007 nie będą porównywalne z uprzednio publikowanymi według PKD 2004.

Badanie cen producentów, obejmujące ceny wyrobów i usług przemysłowych, robót budowlano-montażowych, usług transportu i gospodarki magazynowej oraz telekomunikacji, a także usług związanych z obsługą działalności gospodarczej¹ prowadzone jest na podstawie danych źródłowych dotyczących reprezentacji (próby) wytypowanej metodą doboru celowego. Lista podmiotów gospodarki narodowej dobranych do badania podlega corocznej aktualizacji. Zasadniczym kryterium doboru zarówno jednostek sprawozdawczych, jak również wyrobów, robót i usług, jest znacząca wartość produkcji oraz konieczność zapewnienia właściwej reprezentacji we wszystkich podstawowych rodzajach działalności. Dla każdej z nich odrębnie określone są szczegółowe kryteria doboru zawarte w objaśnieniach do sporządzania miesięcznego sprawozdania o cenach producentów wyrobów i usług na formularzu C-01 oraz robót budowlano-montażowych na formularzu C-01b, a także kwartalnego sprawozdania o cenach producentów usług na formularzu C-06 oraz sprawozdania o cenach producentów usług związanych z zatrudnieniem na formularzu C-06/RU wprowadzanych corocznie rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na dany rok. Listy reprezentantów podmiotów gospodarki narodowej oraz reprezentantów wyrobów, robót i usług są aktualizowane stosownie do zmian w strukturze asortymentowej sprzedaży i zmian standardów klasyfikacyjnych. Do badania dobierane są jednostki sprawozdawcze ze zbioru podmiotów gospodarki narodowej sektora publicznego i prywatnego, w których liczba pracujących wynosi 10 i więcej osób.

W 2015 r. badanie obejmuje:

- w przemyśle² - ok. 3,3 tys. podmiotów. Przeciętna liczba rejestrowanych w miesiącu reprezentantów wyrobów i usług przemysłowych wynosi ok. 30 tys.,
- w sekcji "Budownictwo" - ok. 480 podmiotów. Przeciętna liczba miesięcznie rejestrowanych reprezentantów robót budowlano-montażowych wynosi ok. 3,5 tys.,

¹ W ramach badania cen usług związanych z obsługą działalności gospodarczej obserwacją objęte są: działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana, działalność usługowa w zakresie informacji, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, działalność prawnicza, rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe, doradztwo związane z zarządzaniem, działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne, reklama, badania rynku i opinii publicznej, pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, wynajem i dzierżawa, działalność związana z zatrudnieniem, działalność detektywistyczna i ochroniarska oraz działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni.

² Dotyczy sekcji PKD 2007: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja”.

- w sekcji "Transport i gospodarka magazynowa" oraz dziale "Telekomunikacja" - ok. 310 podmiotów. Miesięcznie rejestruje się ok. 1,6 tys. reprezentantów usług.,
- w zakresie usług związanych z obsługą działalności gospodarczej – ok. 600 podmiotów. Kwartalnie rejestruje się ok. 2,5 tys. reprezentantów usług.

Źródłem informacji o zmianach cen wyrobów, robót i usług są:

- miesięczne sprawozdanie sporządzane przez wybrane podmioty gospodarki narodowej,
- cenniki i taryfy w zakresie przewozu osób taborem kolejowym, samochodowym, lotniczym oraz usług pocztowych i telekomunikacyjnych.

Przedmiotem obserwacji są dwie kategorie cen:

- cena producenta - kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu, roboty lub usługi), pomniejszona o należny podatek od towarów i usług (VAT) i powiększona o podatek akcyzowy (w przypadku płatnika tych podatków), uwzględniająca dopłaty, opusty i bonifikaty, przewidziane w warunkach umowy. Cena ta wynika z podzielenia miesięcznej wartości sprzedaży produktu przez jej ilość. W zależności od kierunku sprzedaży i kategorii odbiorców może to być cena zbytu, hurtowa, detaliczna lub transakcyjna,
- cena bazowa - kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz ewentualne rabaty i opusty, a powiększona o dotacje do produktu.

W jednostkach budowlanych rejestruje się ceny robót, które zrealizowano, lecz niekoniecznie sprzedano w badanym miesiącu. Cenę roboty uzyskuje się wówczas na podstawie bazy kosztowo-cenowej lub aktualnego kosztorysu. Wynika to z długich cykli realizacji i rozliczania obiektów.

Na podstawie informacji o średnich miesięcznych poziomach cen wyrobów, robót i usług obliczane są wskaźniki cen każdego reprezentanta uczestniczącego w badaniu poprzez odniesienie ceny danego miesiąca do ceny miesiąca poprzedniego. Służą one następnie do uzyskania, przy zastosowaniu odpowiednich systemów wag, wskaźników cen wyższych szczebli agregacji według PKD.

W obliczeniach stosowane są następujące systemy wag:

System wag	Zastosowanie
Wartość produkcji sprzedanej reprezentantów w badanym miesiącu.	Miesięczne wskaźniki cen przy podstawie miesiąc poprzedni = 100 dla: 1. przedsiębiorstw, 2. podkategorii PKWiU w sekcjach B, C, D, E,
Wartość produkcji sprzedanej według poszczególnych szczebli agregacji PKD w badanym miesiącu.	Miesięczne wskaźniki cen przy podstawie miesiąc poprzedni = 100 dla grup, działów i sekcji PKD w ramach: 1. przemysłu, 2. budownictwa.
Wartość produkcji sprzedanej z 2010 r. według poszczególnych szczebli agregacji PKD, z uwzględnieniem zmian cen i zmian w strukturze asortymentowej sprzedaży.	1. Wskaźniki cen przy pozostałych podstawach (innych niż miesiąc poprzedni) dla grup, działów i sekcji PKD, w ramach: - przemysłu, - budownictwa.

Wskaźniki cen przy podstawie miesiąc poprzedni dla szczebla przedsiębiorstw oblicza się jako średnie ważone indywidualnych wskaźników cen reprezentantów przy zastosowaniu, jako systemu wag, wartości ich sprzedaży w badanym miesiącu. Dla szczebla grup, działów i sekcji wskaźniki cen oblicza się jako średnie wskaźników cen agregatów niższego szczebla ważne ich pełną wartością sprzedaży w badanym miesiącu.

Wskaźniki cen przy podstawach innych niż miesiąc poprzedni oblicza się jako średnie wskaźników cen agregatów niższych szczebli ważone wartością ich sprzedaży z 2010 r, która jest aktualizowana miesięcznie o zmiany cen i zmiany struktury sprzedaży zachodzące w kolejnych miesiącach roku, którego dotyczą wskaźniki.

Wskaźniki cen obrazują dynamikę cen wynikającą z faktycznie wprowadzonych zmian cen, zmian w strukturze asortymentowej sprzedaży i strukturze odbiorców.

W przypadku badania cen **usług transportu, gospodarki magazynowej oraz telekomunikacji**, a także **usług związanych z obsługą działalności gospodarczej** wskaźniki cen dla szczebla przedsiębiorstw oblicza się jako średnie geometryczne wskaźników cen reprezentantów. Wskaźniki cen dla wyższych szczebli agregacji obliczane są przy wykorzystaniu formuły Laspeyresa tj. - jako średnie ważone wskaźników cen agregatów niższego szczebla. Dla szczebla grup, działów i sekcji obliczenia są wykonywane przy zastosowaniu systemu wag opartego na obrotach zrealizowanych przez podmioty gospodarcze w roku bazowym. Począwszy od stycznia 2013 roku stosowane są wagi z roku 2010.

Wskaźniki cen **produkcji sprzedanej przemysłu** odzwierciedlają zmiany cen w czterech sekcjach PKD: "Górnictwo i wydobywanie", "Przetwórstwo przemysłowe", "Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę" oraz "Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja". Prezentowane w publikacji wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą kategorii ceny bazowej, natomiast wskaźniki cen produkcji sprzedanej wyrobów przemysłowych – kategorii ceny producenta. Grupowania wyrobów przemysłowych dokonano na podstawie PKWiU 2008 (wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 października 2008 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług, z późniejszymi zmianami).

Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej obliczane są na podstawie informacji o zmianach cen robót budowlano-montażowych realizowanych na terenie kraju przez przedsiębiorstwa zaliczane według PKD do sekcji "Budownictwo".

Wskaźniki cen dla wyżej wymienionych rodzajów działalności obliczane są na podstawie ceny bazowej.

Przedmiotem badania **cen wybranych wyrobów spożywczych** są średnie krajowe ceny producentów łącznie z podatkiem od towarów i usług oraz z wyłączeniem tego podatku. Lista reprezentantów objętych tym badaniem została opracowana w GUS, metodą doboru celowego pod kątem uzyskania danych do wykorzystania przy analizie zróżnicowania poziomów i dynamiki cen wyrobów spożywczych w sferze produkcji i na rynku konsumenta.

Kryterium doboru jednostek sprawozdawczych był ich udział w rocznej wartości produkcji sprzedanej danego wyrobu w skali kraju. W 2015 r. badaniem objęto ok. 1,2 tys. jednostek sprawozdawczych oraz ok. 150 ściśle określonych asortymentów wyrobów. Na podstawie notowań ich cen obliczono średnie miesięczne ceny wyrobów. Prezentowane w publikacji ceny wyrobów spożywczych zawierają podatek od towarów i usług.

Podziału **wskaźników cen produkcji sprzedanej przemysłu na główne grupowania**, tzn. dobra zaopatrzeniowe, inwestycyjne, konsumpcyjne trwałe i nietrwałe oraz związane z energią dokonano zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 656/2007 z dnia 14 czerwca 2007 r., zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 586/2001 w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 dotyczącego krótkookresowej statystyki w zakresie definicji Głównych Grup Przemysłowych (Main Industrial Groupings - MIGs).

Zawarte w publikacji informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Badanie realizowane jest w oparciu o próbę wytypowaną metodą doboru celowego.

Notowania cen towarów i usług prowadzone są przez ankieterów urzędów statystycznych w punktach sprzedaży wybranych do badania na obszarze 209 rejonów badania cen. Zarówno rejonu badania cen, punkty sprzedaży jak i reprezentanty towarów i usług dobrano uwzględniając zmiany w modelu konsumpcji. Rejonem może być miasto, część dużego miasta, gmina lub

dzielnica. Podział na rejony badania cen został ustalony przez GUS przy współpracy z urzędami statystycznymi. Wybór punktów notowań pozostawiono do decyzji ankietera i urzędu statystycznego. Zaleca się notowanie cen w tych samych punktach sprzedaży przez okres przynajmniej 1 roku.

Ustalona centralnie lista reprezentantów towarów i usług jest stała przez cały rok i obowiązuje wszystkie rejony badania cen. Lista zawiera dwa rodzaje reprezentantów:

- produkty opisane bardzo dokładnie, z podaniem konkretnych parametrów ściśle określających ich cechy,
- produkty stanowiące wąskie grupy asortymentowe, reprezentujące np. ubiory, bieliznę, obuwie itp., które są dostarczane na rynek w krótkich seriach. W zakresie tej grupy o wyborze konkretnego towaru lub usługi reprezentanta decyduje ankieter.

W bieżącym roku badanie obejmuje ok. 1,7 tys. reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są:

- notowania cen dokonywane przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen,
- cenniki, zarządzenia i decyzje w zakresie cen jednolitych obowiązujących na terenie całego kraju lub jego części, wydawane przez organy administracji rządowej oraz organy jednostek samorządu terytorialnego i podmioty prowadzące działalność gospodarczą,
- notowania cen towarów i usług zakupywanych przez Internet.

Ceny towarów i usług notowane są raz w miesiącu, z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen przeprowadzane są dwa razy w miesiącu. W przypadku cen jednolitych oraz taryf, średnie miesięczne ceny detaliczne obliczane są jako średnie arytmetyczne ważone ilością dni obowiązywania poszczególnych poziomów cen. Co miesiąc rejestruje się ok. 260 tys. danych jednostkowych dotyczących poziomów cen towarów i usług.

Na podstawie zbioru notowań oraz informacji o cenach jednolitych obliczane są średnie miesięczne ceny wszystkich reprezentantów jako średnie arytmetyczne z uwzględnieniem liczby notowań.

Wskaźnik cen reprezentanta w rejonie wynika z odniesienia średniej miesięcznej ceny do jego średniej ceny z okresu bazowego. Ogólnopolskie wskaźniki cen poszczególnych reprezentantów objętych notowaniami obliczane są jako średnie geometryczne wskaźników cen ze wszystkich rejonów. Na ich podstawie, stosując średnią geometryczną, opracowuje się wskaźniki cen grup towarów i usług na najniższym szczeblu agregacji systemu wag (341 grup elementarnych w 2014 r.). Wykorzystuje się je następnie, przy zastosowaniu systemu wag, do obliczenia wskaźników wyższych szczebli agregacji aż do wskaźnika cen towarów i usług ogółem. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych opracowywane są raz w miesiącu według formuły Laspeyresa. W badaniu stosowana jest Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowana na potrzeby HICP (COICOP/HICP).

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczane są dla ogółu ludności oraz poszczególnych grup gospodarstw domowych przy zastosowaniu systemu wag opartego na strukturze wydatków gospodarstw domowych (bez spożycia naturalnego) na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany. Dane w zakresie struktury wydatków konsumpcyjnych uzyskano z badania budżetów gospodarstw domowych.

Zharmonizowane wskaźniki cen konsumpcyjnych (HICP) obliczane są według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej przez kraje członkowskie. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2014 r. struktura spożycia z 2012 r. w cenach z grudnia 2013 r.). Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu opracowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP).

Zgodnie z kryterium inflacyjnym zawartym w Traktacie z Maastricht, HICP jest podstawą do oceny stabilizacji cen. W Polsce wskaźnik ten jest obliczany od 1997 r. Zgodnie z aktami prawnymi Unii, retrospektywne dane w zakresie HICP mogą ulec zmianie w wyniku weryfikacji związanej z modyfikacją metodologii.

Od 2014 r. w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych (zarówno CPI jak i HICP) zastosowano bardziej szczegółowy system wag, w związku z planowanym wdrożeniem przez Eurostat pięciocyfrowego szczebla agregacji do klasyfikacji COICOP.

Prezentowane w publikacji dane dotyczące zmian **cen w rolnictwie** pochodzą z miesięcznego (meldunek o skupie produktów rolnych realizowanym przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej) i półrocznego badania skupu (sprawozdawczość uwzględniająca korekty danych meldunkowych oraz skup realizowany przez osoby fizyczne o wartości co najmniej 10 tys. zł) oraz miesięcznych notowań cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach.

Ceny skupu są to ceny produktów rolnych skupowanych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów rolnych. Ceny skupu zawarte w publikacji są przeciętnymi cenami obliczonymi jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych skupionych w badanym okresie.

Wskaźniki cen skupu obliczane są w warunkach porównywalnych: dla miesięcy na bazie danych meldunkowych, w ujęciu półrocznym i rocznym – po uwzględnieniu korekt wynikających ze sprawozdawczości półrocznej.

Ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach występują w transakcjach między rolnikami oraz między rolnikami a ludnością nierolniczą. Ceny te opracowano na podstawie notowań cen wybranych produktów, dokonywanych przez sieć stałych ankietatorów GUS na ok. 440 targowiskach rolnych na terenie całego kraju. Przeciętne ceny miesięczne obliczono jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali całego kraju i województw. Przeciętne ceny kwartalne, półroczne i roczne obliczane są jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Wskaźniki cen skupu oraz cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Źródłem informacji o cenach gruntów ornych w obrocie prywatnym jest kwartalne badanie przeprowadzane w formie wywiadu przez ankietera z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego wylosowanego do reprezentacyjnych badań rolniczych. Przeciętne ceny roczne gruntów ornych obliczane są jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen kwartalnych.

Wskaźniki **cen transakcyjnych (unit value) w handlu zagranicznym** obliczono na podstawie obserwacji cen wybranych towarów (ok. 3,5 tys. w imporcie, ok. 2,5 tys. w eksporcie) na najniższym 8-znakowym szczeblu CN, przy wykorzystaniu danych o obrotach handlu zagranicznego (w imporcie na warunkach *cif*, w eksporcie na warunkach *fob*). Źródłem danych jest deklaracja Intrastat służąca do rejestracji obrotów z krajami Unii Europejskiej i zgłoszenia celne stosowane do rejestracji obrotów z krajami trzecimi. Wskaźniki cen na najniższym szczeblu agregacji CN obliczane są jako "unit value". Wskaźniki cen na wyższych szczeblach agregacji opracowano przyjmując jako system wag strukturę wartości obrotów z roku badanego (według formuły Paaschego).

"Terms of trade" określa relację zmian cen towarów eksportowanych do zmian cen towarów importowanych.

Badanie cen importu i eksportu prowadzone jest na celowo dobranej próbie towarów (wg nomenklatury CN) oraz przedsiębiorstw. Towary objęte badaniem należą do sekcji B, C i D klasyfikacji PKWiU. W badaniu uczestniczą wybrane przedsiębiorstwa produkcyjne i handlowe niezależnie od ich sklasyfikowania wg rodzajów działalności w PKD.

Rozmiary i zakres próby przyjętej do badania zgodne są z wymaganiami Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1165/98 z dnia 19 maja 1998 r. (z późniejszymi zmianami) dotyczącego statystyk krótkoterminowych.

Wyboru towarów i przedsiębiorstw dokonano na podstawie danych pochodzących ze statystyki handlu zagranicznego.

Podstawowe kryteria doboru towarów do badania (na 8-cyfrowym poziomie CN) to:

- znacząca wartość importu/eksportu;

- reprezentatywność i odzwierciedlanie ewolucji cen dla podobnych grup towarów, które nie zostały poddane obserwacji;
- obecność w obrocie w jak najdłuższym okresie.

Zasadnicze kryteria doboru przedsiębiorstw do badania cen to:

- znacząca w skali kraju wartość importu/eksportu przedsiębiorstwa;
- występowanie wytypowanego 8-cyfrowego grupowania CN w danym przedsiębiorstwie, przez co najmniej 2 lata.

Wybrane do badania przedsiębiorstwa we współpracy ze służbami statystycznymi dokonują, w ramach 8-cyfrowego grupowania CN, wyboru towarów-reprezentantów do bieżącej obserwacji cenowej.

W 2014 r. badanie obejmuje:

- ok. 5100 przedsiębiorstw (ok. 2800 importerów i ok. 2300 eksporterów);
- 2510 grup towarów na 8-cyfrowym poziomie CN w imporcie i 2010 grup towarów na 8-cyfrowym poziomie CN w eksporcie;
- łącznie ok. 21000 rejestrowanych w miesiącu towarów-reprezentantów.

Materiałem źródłowym o poziomach cen w imporcie/eksporcie jest miesięczne **sprawozdanie C-05 – „Sprawozdanie o cenach towarów w handlu zagranicznym”** przekazywane przez podmioty gospodarcze wybrane do badania, które w okresie sprawozdawczym realizowały import/eksport towarów.

Przedmiotem badania są:

- **ceny importu na bazie CIF** (cost, insurance, freight) - ceny towarów dostarczonych do granicy celnej kraju importującego
- **ceny eksportu na bazie FOB** (free on board) – ceny towarów dostarczonych do granicy celnej kraju eksportującego spełniające następujące warunki:
 - ceny faktycznej transakcji, a nie ceny z cennika,
 - ceny ustalone na podstawie faktur kupna – sprzedaży,
 - ceny reprezentatywnej transakcji (odnoszące się do konkretnego dnia miesiąca) lub średnie ceny kilku porównywalnych transakcji zawartych w miesiącu sprawozdawczym,
 - ceny wyrażone w PLN.

System wag do obliczania wskaźników cen stworzony został w oparciu o roczną wartość obrotów ze statystyki handlu zagranicznego. Obowiązują wagi z roku 2010. Wagi na szczeblu 8-cyfr CN to roczne wartości importu/eksportu (w PLN) za rok bazowy. Wagi na poziomie klasy, grupy, działu, sekcji PKWiU mają postać wag udziałowych obliczonych w oparciu o obroty w imporcie/eksporcie za rok bazowy.

Podstawowym wskaźnikiem cen obliczanym na podstawie uzyskanych od przedsiębiorstw danych, jest miesięczny wskaźnik przy podstawie miesiąc poprzedni = 100 na poziomie konkretnego reprezentanta towaru. Następnie obliczane są wskaźniki cen na 8-cyfrowym poziomie CN w skali kraju. Wskaźniki cen za miesiąc sprawozdawczy (przy podstawie miesiąc poprzedni) na 8-cyfrowym poziomie CN obliczane są jako średnia geometryczna elementarnych wskaźników cen reprezentantów należących do danej 8-cyfrówki CN. Miesięczne wskaźniki cen przy podstawie miesiąc poprzedni = 100 dla 8-cyfrowego poziomu CN agregowane są (wg klucza powiązań CN i PKWiU) na 4-cyfrowy poziom PKWiU. Obliczeń dokonuje się w oparciu o formułę Laspeyres'a tzn. jako średnią ważoną wskaźników cen przy podstawie miesiąc poprzedni = 100 dla 8-cyfrowego poziomu CN, przy wykorzystaniu odpowiednich systemów wag. Następnie przy zastosowaniu odpowiednich wag obliczane są wskaźniki cen na wyższe szczeble agregacji PKWiU.

METHODOLOGICAL NOTES

From 2009 onwards data concerning prices in the national economy are presented in accordance with the Polish Classification of Activities (PKD 2007), compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24th December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace PKD 2004 applied to 31st December 2007. Necessity of changes resulted from both the need of increasing the classification's harmonisation on the international level, as well as from economic changes, especially new technology and activities development. The differences between PKD 2007 and PKD 2004 result from changes in the scope and lie in the fact that new groupings were introduced and existing types of activities were shifted between particular classification levels. As the result of these changes data concerning the majority of classification levels may not be comparable with those previously presented.

The producer price survey covering prices of industrial products, construction and assembly works, as well as transport, storage and communication services and also business services³ is conducted on the basis of source data concerning the representation (sample) marked out by the method of purposeful selection. The list of entities of the national economy covered by the survey is up-dated every year. An essential criterion of sample selection of economic entities – as the reporting units as well as products, works and services are both the significant value of production and the necessity to provide for an adequate representation in every major kind of activity. For each of them detailed criteria of selection have been individually defined in notes on preparation of monthly reports on producer prices of products and services on C-01 form and construction works - on C-01b form, as well as quarterly reports on producer prices of services on C-06 form and services connected with employment – on C-06/RU form, annually introduced by Regulation of Prime Minister on report forms, explanation of filling them in and statistical questionnaires used in statistical surveys settled in the Programme of Statistical Surveys of Official Statistics for given year. The lists of representatives of entities of the national economy and products as well as works and services chosen for the survey are up-dated according to changes in the assortment structure of sales and changes in the classification standards. For this survey the reporting units are selected from the public and private sectors, in which the number of employees amounts to 10 and more persons.

In 2015 the survey covers:

- in the industry⁴ - about 3.3 thous. of units. An average number of monthly recorded representatives of industrial goods and services amounted to about 30 thous.,
- in the section "Construction" - about 480 units. An average number of monthly collected representatives of construction and assembly works equals about 3.5 thous.,
- in the section "Transportation and storage" and "Telecommunications" division - about 310 units. Monthly there are recorded about 1.6 thous. representatives of services,
- in the scope of business services – about 600 units. Quarterly there are recorded about 2.5 thous. representatives of services.

The sources of information on changes in prices of goods, works and services are:

- monthly reports prepared by selected entities of the national economy,

³ Survey on prices of business services covers: computer programming, consultancy and related activities, information service activities, real estate activities, legal and accounting activities, management consultancy activities, architectural and engineering activities; technical testing and analysis, advertising and market research, other professional, scientific and technical activities, rental and leasing activities, employment activities, security and investigation activities and services to buildings and landscape activities.

⁴ Covers the sections of PKD 2007: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

- price lists and tariffs of passenger's railway, bus and air transport, postal and telecommunications services.

The survey covers two price categories:

- producer price - amount of money received by a producer from a buyer for a unit of sold product (good, work or service), decreased by the value added tax due and increased by the excise tax when applicable, but including surcharges, discounts and rebates provided for the contract. The price results from dividing the monthly sold value of product by its quantity. Depending on the direction of sales and buyers' category, the following prices can be observed: selling, wholesale, retail or transaction prices,
- basic price - amount of money received by a producer from a buyer for a unit of product (good or service) decreased by the taxes on the product as well as by applicable rebates and deductions and increased by subsidies received for the products.

In the construction units there are registered prices of works, which have been done but not necessarily sold in the month under the survey. A price of work is therefore obtained according to either the cost-price basis or the current cost calculation. Such approach results from long periods of works completion and clearing accounts for concerned objects.

The set of information about average monthly price levels of goods, works and services makes a basis for calculation of price indices for every surveyed representative, by comparing a price in a given month with the price in the preceding month. This file of data is used - by applying relevant weight systems - to obtain price indices of higher aggregation levels according to the Polish Classification of Activities (PKD).

The following weight systems are applied:

Weight system	Application
Value of the sold production of representatives in a month under the survey.	Monthly price indices (the previous month = 100), for: 1. enterprises, 2. sub-categories by Polish Classification of Goods and Services in sections B, C, D, E, .
Value of the sold production according to particular levels of aggregation by Polish Classification of Activities in a month under the survey.	Monthly price indices (the previous month = 100) of groups, divisions and sections by Polish Classification of Activities, within: 1. industry, 2. construction.
Value of the sold production in 2010 according to particular levels of aggregation by Polish Classification of Activities, up-dated by the price and sales structure changes.	1. Price indices on other reference bases (different from the previous month) for groups, divisions and sections by Polish Classification of Activities, within: - industry, - construction.

Price indices on the basis of previous month for enterprise level are calculated as weighted averages of individual price indices of representatives with using, as their weight system, the value of their sale in the surveyed month. For group, division and section level price indices are calculated as averages of price indices of aggregates at lower levels weighted by the full value of their sale in the surveyed month.

Price indices on other basis are calculated as averages of price indices of aggregates at lower levels weighted by the value of their sale of 2010, which is updated monthly by the price and sale structure changes, occurring in subsequent month of a year, which the price indices refer to.

The price indices illustrate the price dynamics resulting from actually introduced price changes as well as changes in the commodity structure of sale and structure of customers.

In the case of the survey on prices of **transportation, storage and telecommunications, as well as business services** price indices at enterprise level are computed as the geometric means of price indices for representatives. Price indices at the higher aggregation levels are calculated with the use of the Laspeyres formula i.e. as weighted averages of price indices at lower aggregation levels. For group, division and section level calculations are carried out with the use of the weighting system based on turnover generated by economic entities in the base year. From January 2013 onwards weights from 2010 are applied.

Price indices of **sold production of industry** show price changes in four sections of Polish Classification of Activities: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities". Price indices of sold production of industry presented in this publication concern a basic price category, whereas price indices of sold production of industrial products - producer price category. A grouping of industrial products has been done on the basis of the Polish Classification of Goods and Services (PKWiU 2008), introduced by the decree of Council of Ministers, dated 29 October 2008 with later amendments.

A basis for calculating price indices **of construction and assembly production** are prices of works completed on the domestic area by enterprises which have been classified into the "Construction" section according to Polish Classification of Activities.

Price indices for above mentioned kind of activities are calculated on the basis of a basic price.

The subjects of a survey on **prices of selected food products** are average domestic producer prices with VAT and without VAT. The list of the examined representatives has been compiled by the CSO, applying the method of purposive selection. Results of producer price survey of food products allow analysing differentiation of the price levels and price dynamics in the production area and on the consumer market.

A criterion of selection of units for the survey was their share in the annual value of the sold production of a given product on the nation-wide scale. In 2015 the survey has covered about 1200 selected units and about 150 strictly determined assortments of products. On that basis the average arithmetic monthly prices of goods are calculated. Prices of food products presented in this publication include value added tax.

Price indices of sold production of industry have been divided into the **Main Industrial Groupings**, i.e. capital and intermediate goods, consumer durables, consumer non-durables, and energy in accordance with the Commission Regulation (EC) No. 656/2007 dated 14 June of 2007, amending Regulation (EC) No. 586/2001 of March 2001 on implementing Council Regulation (EC) No. 1165/98 concerning short-term statistics in the scope of MIGs definition.

Information about **retail prices** covered by this publication comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly in agriculture.

The survey is based on the purposively selected sample. Prices of goods and services are gathered by price collectors employed by regional statistical offices, in outlets selected within 209 price survey regions. While selecting regions, sales outlets as well as representatives of goods and services the changes in the consumption model were taken into account. The price survey regions have been settled by the CSO in cooperation with regional statistical offices. The region can be a town, a part of a large city, gmina or a district. The choice of outlets for recordings

was made by price collectors and regional statistical offices. Price collectors are recommended to monitor prices in the same outlets during at least one year period.

A centrally fixed list of representatives of the goods and services remains obligatory and unchanged for all regions covered by the price surveys throughout a year. The list covers two types of representatives:

- products precisely described including their specific parameters,
- products representing narrow assortment groups like clothes, underwear, footwear, etc., which are supplied onto the market in short series. Selection of particular product as a representative within those groups depends on a price collector's decision.

Currently the survey covers about 1.7 thous. representatives of consumer and non-consumer goods and services.

Sources of information on retail prices of goods and services are following:

- price quotations conducted by collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions,
- price lists, regulations and decisions applicable to the uniform prices ruling throughout the country or its part, introduced by organs of government administration,
- collected prices of goods and services purchased online.

Prices of goods and services are collected once a month, with the exception of fruit and vegetables, for which the quotations are conducted two times a month. In case of uniform prices of goods and services the average prices are arithmetic means weighted by a number of days being in force of individual price levels. There are about 260 thous. individual price levels of goods and services recorded each month.

The set of quotations and information on uniform prices makes a basis for calculation of average monthly prices of all the representatives as arithmetic means with number of quotations inclusive.

A price index of an individual representative in a region results from comparing its average monthly price in a given month with its average price from the basic period. National price indices of individual the representatives covered by recordings are computed as the geometric means of price indices from all the regions. The same formula is used for calculating price indices of every elementary group at the lowest levels of the aggregation weight system (341 elementary groups in 2014). Then they are utilised (with the use of weights) to calculate price indices at the higher aggregation levels up to the total consumer price index. Price indices of consumer goods and services are calculated monthly according to the Laspeyres formula. In the survey there is applied the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of HICP (COICOP/HICP).

Consumer price indices for the entire population and for a particular group of households are computed with the use of the weight system based on the household expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services from the preceding year. Data on consumer expenditure structure derive from the households' budget survey.

Harmonized Indices of Consumer Prices (HICP) are computed according to uniform methodology of European Union by member states. The basis of calculation of HICP for Poland is an observation of representatives of consumer goods and services and the weight system based on the structure of individual consumption expenditure in the households sector (in 2014 – consumption expenditure structure from 2012 in prices of December 2013). The grouping of consumer goods and services has been based on the Classification of Individual Consumption by Purpose worked out for the needs of HICP (COICOP/HICP).

In accordance with inflation criterion included in the Maastricht Treaty, HICP is a base for the stabilization price assessment. In Poland this index has been computed since 1997. In accordance with the EU regulations, the retrospective data in the scope of HICP may undergo

a change as a result of verification connected with the methodology modification.

Starting from 2014 a more detailed weighting system has been used in the compilation of price indices of consumer goods and services, (both the CPI and HICP) due to the introduction of a 5-digit level of aggregation of COICOP classification, planned by Eurostat.

Data regarding price changes in **agriculture** come from monthly survey (reports on procurement of agricultural products from legal persons and organizational entities without legal personality) and semi-annual procurement survey (reports taking into consideration data revisions and procurement level of at least 10 thousands zloty fulfilled by natural persons) as well as monthly quotations of prices received by farmers on marketplaces.

Procurement prices are the prices of agricultural products purchased by economic entities directly from the producers. Procurement prices included in this publication are average prices calculated as a quotient of value (excluding value added tax) and quantity of individual agricultural products purchased in a surveyed period.

Marketplace prices are those received by farmers in marketplace transactions between farmers or farmers and non-agricultural population. These prices have been compiled on the basis of price quotations of selected products, provided by a network of the CSO interviewers on about 440 agricultural marketplaces on the territory of entire country. Average monthly prices have been calculated as an arithmetic mean of all quotations at the national and voivodship level. Average quarterly, semi-annual and annual prices have been calculated as the arithmetic means of average monthly prices.

Indices of procurement prices and prices received by farmers on marketplaces were computed on the basis of absolute data expressed with more precision than in the tables.

The source of information on prices of arable land in private turnover is a quarterly interview with holders of private farms selected for agricultural sample survey. Average annual prices of arable land were calculated as arithmetic mean of average quarterly prices.

Transaction price indices of **foreign trade** are calculated on the basis of observations of prices of selected goods (about 3.5 thous. in imports, about 2.5 thous. in exports) on the lowest 8-digit level of CN, utilising data regarding foreign trade turnover (imports-cif, exports-fob). The source of data are following: INTRASTAT declarations providing the turnovers' register with EU member states and custom declaration document used for turnovers' register with third countries. Price indices for the lowest levels of the CN are calculated as "unit value". Price indices for the higher levels of aggregation are compiled, utilising as the system of weights the structure of turnover value in the surveyed year according to the Paasche formula.

"Terms of trade" presents the relation between changes in prices of exported goods and changes in prices of imported ones.

The import/export price survey is conducted on a purposely selected sample of goods (according to the CN) and enterprises. Goods included in the survey belong to section B, C and D of the Polish Classification of Goods and Services (PKWiU). Selected manufacturing and trade enterprises take part in the survey regardless of their classification by activity type in the Polish Classification of Activities. The size and scope of the sample assumed in the survey are in accordance with the requirements of the Council Regulation (EC) No. 1165/98 of 19 May 1998 (as amended) concerning short-term statistics. Goods and enterprises were selected on the basis of data derived from statistics on foreign trade.

Basic criteria of selecting goods for the survey (on a 8-digit CN level) are the following:

- significant value of imports/exports;
- representativeness and reflection of price development for similar groups of goods that are not under observation;
- presence in the sales as long as possible.

Basic criteria of selecting enterprises for the price survey are the following:

- significant value of an enterprise's imports/exports at a country-wide scale;

- occurrence of the selected 8-digit CN level in a given enterprise for at least 2 years.

The selected enterprises for the survey, in cooperation with statistical services, select, within the 8-digit CN level, representative goods for current price observation.

In 2014 the survey includes:

- approx. 5100 enterprises (2800 enterprises of importers and 2300 enterprises of exporters);
- 2510 groups of goods on the 8-digit CN level in imports and 2010 groups of goods on the 8-digit CN level in exports;
- altogether 21000 representative goods registered in a month.

The source material about the levels of prices in imports/exports is a monthly report C-05 – „Report on the prices of goods in foreign trade” submitted by economic entities selected for the survey, which imported/exported goods in the reporting period.

The subjects of the survey are:

- the import prices based on CIF (cost, insurance, freight) – the prices of goods delivered to the customs border of the importing country,
- the export prices based on FOB (free on board) - the prices of goods delivered to the customs border of the exporting country,

that meet the following conditions:

- prices of an actual transaction, not a price list one,
- prices fixed on the purchase-sale invoices,
- prices of representative transactions (relating to a specific day of a month) or the average prices of several comparable transactions concluded in the reporting month,
- prices expressed in PLN.

The system of weights for calculating of import/export price indices has been created on the basis of the annual value of imports/exports from foreign trade statistics. Weights from 2010 are taken into account. Weights on the 8-digit CN level are annual values of imports/exports (in PLN) for the base year. Weights for the class, group, division and section level of PKWiU are expressed in percentage shares of turnover in imports/exports for the base year.

The basic **import/export price index** for a particular representative of goods, calculated on the basis of data obtained from enterprises, is the monthly index with the previous month base = 100. Then, there are calculated price indices on the 8-digit CN level at a country-wide scale. They are calculated as geometrical averages of elementary price indices of representatives belonging to a given 8-digit level of CN. Monthly price indices with the previous month base = 100 for the 8-digit CN level are aggregated (by connection key between CN and PKWiU) to the 4-digit PKWiU level. These indices are calculated with the use of weighted averages of price indices for the 8-digit CN level and suitable systems of weights. The Laspeyres formula is applied. After that, with the use of suitable weights price indices for the higher levels of PKWiU aggregation are calculated.

Objaśnienia do tablic
Explanatory notes

Nr No	Tytuł Title	Objaśnienia Explanations
1	Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych <i>Average procurement prices of major agricultural products</i>	Ceny skupu w rolnictwie, pochodzą z miesięcznego (meldunek) i półrocznego (sprawozdanie) badania skupu. Ceny skupu są to ceny produktów rolnych skupowanych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów rolnych. Ceny skupu są przeciętnymi cenami obliczonymi jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych skupionych w badanym okresie. <i>Procurement prices in agriculture come from the monthly (reports) procurement survey (taking into consideration data revision of reports). Procurement prices are the prices of agricultural products purchased by economic entities directly from the producers. Procurement prices are average prices calculated as a quotient of value (excluding value added tax) and quantity of each agricultural product purchased in a surveyed period.</i>
2	Wskaźniki cen skupu ważniejszych produktów rolnych <i>Procurement price indices of major agricultural products</i>	Wskaźniki cen skupu obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach. Wskaźniki cen skupu dla miesięcy obliczono w warunkach porównywalnych, tj. na bazie danych meldunkowych, w ujęciu półrocznym i rocznym – po uwzględnieniu korekt wynikających ze sprawozdawczości półrocznej. <i>Indices of procurement prices have been calculated on the basis of absolute data expressed with more precision than in the tables. Procurement price indices are calculated in comparative range: for months – based on reporting data and for semi-annual and annual periods – including revisions.</i>
3	Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach <i>Average marketplace prices received by farmers on marketplaces</i>	Źródłem informacji o cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach są miesięczne notowania cen dokonywane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach. Przeciętne ceny miesięczne obliczono jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali całego kraju i województw. Przeciętne ceny kwartalne, półroczne i roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen miesięcznych. Ceny ziemniaków jadalnych na targowiskach w miesiącu lipcu i sierpniu 2010 r. dotyczą ziemniaków wczesnych. Średnie ceny roczne ziemniaków jadalnych w 2010 r. nie uwzględniają notowań ziemniaków wczesnych. Przeciętna cena bydła rzeźnego na targowiskach jest średnią ważoną obliczoną przy przyjęciu struktury skupu młodego bydła i krów rzeźnych. <i>The information on prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces comes from price quotations of agricultural products, provided by</i>

Nr No	Tytuł <i>Title</i>	Objaśnienia <i>Explanations</i>
		<p><i>a net-work of interviewers collecting them on selected about 440 marketplaces. Average monthly prices have been calculated as arithmetic mean of quotations from the entire country and from voivodship. Average quarterly, semi-annual and annual prices have been calculated as the arithmetic means of average monthly prices.</i></p> <p><i>Prices of edible potatoes on marketplaces in July and August 2010 concern early kind of potatoes. An average price of cattle for slaughter on marketplaces is an average weighted price compiled with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.</i></p>
4	<p>Wskaźniki cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach. <i>Indices of prices received by farmers on marketplaces</i></p>	<p>Wskaźniki cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach obliczono na podstawie danych bezwzględnych (o cenach) wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach. <i>Indices of prices received by farmers on marketplaces have been calculated on the basis of absolute data (on prices) expressed with more precision than in the tables.</i></p>
5	<p>Relacje cen w rolnictwie <i>Price relations in agriculture</i></p>	<p>Wyrażają opłacalność tuczu trzody chlewnej (relacje ceny skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen zbóż) oraz informują o zróżnicowaniu cen w skupie i na targowiskach. <i>Express the profitability of pigs fattening (with respect to relations of prices of pigs for slaughter to prices of cereals) and inform about diversity of prices in procurement and marketplaces.</i></p>
6	<p>Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu okres poprzedni = 100 <i>Price indices of sold production of industry previous period = 100</i></p>	<p>Od 2009 r. dane z zakresu cen w przemyśle prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 została wprowadzona z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004. Konieczność zmian wynikała z potrzeby zwiększenia harmonizacji klasyfikacji na poziomie międzynarodowym.</p> <p>Przemysł obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę”, „Dostawę wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywację”.</p> <p>Przedmiotem obserwacji cen w zakresie produkcji sprzedanej przemysłu są ceny bazowe (patrz „Uwagi metodologiczne”).</p> <p><i>From 2009 onwards data concerning prices in industry are presented in accordance with the Polish Classification of Activities (PKD 2007), compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European</i></p>

Nr No	Tytuł Title	Objaśnienia Explanations
		<p>Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004. Necessity of changes resulted from the need of increasing the classification's harmonization on the international level.</p> <p>Industry covers the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".</p> <p>The subject of the price survey, in the field of sold production of industry is the basic price (see "Methodological notes").</p>
7	<p>Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu analogiczny okres poprzedniego roku = 100</p> <p><i>Price indices of sold production of industry corresponding period of previous year = 100</i></p>	<p>Patrz wyjaśnienia do tablicy 6.</p> <p><i>See explanation to table 6.</i></p>
8	<p>Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu według głównych grupowań przemysłowych</p> <p><i>Price indices of sold production of industry according to main industrial groupings</i></p>	<p>Podziału wskaźników cen produkcji sprzedanej przemysłu na główne grupowania, tzn. dobra zaopatrzeniowe, inwestycyjne, konsumpcyjne trwałe i nietrwałe oraz związane z energią dokonano zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 656/2007 z dnia 14 czerwca 2007 r., zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 586/2001 w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 dotyczącego krótkookresowej statystyki w zakresie definicji Głównych Grup Przemysłowych (Main Industrial Groupings - MIGs).</p> <p><i>Price indices of sold production of industry have been divided into the Main Industrial Groupings, i.e. capital and intermediate goods, consumer durables, consumer non-durables and energy, in accordance with the Commission Regulation (EC) No. 656/2007 dated 14 June of 2007, amending Regulation (EC) No. 586/2001 of March 2001 on implementing Council Regulation (EC) No. 1165/98 concerning short-term statistics in the scope of MIGs definition.</i></p>
9	<p>Wskaźniki cen produkcji sprzedanej wyrobów przemysłowych okres poprzedni = 100</p> <p><i>Price indices of sold production of industry products previous period = 100</i></p>	<p>Podstawę dla wyliczenia wskaźników cen wyrobów przemysłowych stanowią ceny producenta (patrz „Uwagi metodologiczne”). Grupowania wyrobów przemysłowych dokonano na podstawie PKWiU 2008, wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 października 2008 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (Dz.U. Nr 207, poz. 1293, z późn. zm.).</p> <p><i>Price indices of industry products are calculated with the use of producer prices (see "Methodological notes"). The grouping of industry products has been made on the basis</i></p>

Nr No	Tytuł Title	Objaśnienia Explanations
		<p><i>of Polish Classification of Goods and Services 2008 introduced by the decree of Council of Ministers dated 29th October 2008 in the case of Polish Classification of Goods and Services (Journal of Laws No. 207, item 1293, with later amendmends).</i></p>
10	<p>Wskaźniki cen produkcji sprzedanej wyrobów przemysłowych analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>Price indices of sold production of industry products corresponding period of previous year = 100</i></p>	<p>Patrz wyjaśnienia do tablicy 9. <i>See explanation to table 9.</i></p>
11	<p>Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej <i>Price indices of construction and assembly production</i></p>	<p>Od 2009 r. dane z zakresu cen w budownictwie prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 została wprowadzona z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004. Konieczność zmian wynikała z potrzeby zwiększenia harmonizacji klasyfikacji na poziomie międzynarodowym. Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej obliczone są na podstawie miesięcznych informacji o zmianach cen robót budowlano-montażowych realizowanych na terenie kraju przez przedsiębiorstwa zaliczone wg PKD do sekcji "Budownictwo". Przedmiotem obserwacji są ceny bazowe (patrz „Uwagi metodologiczne”). <i>From 2009 onwards data concerning prices in construction and assembly production are presented in accordance with the Polish Classification of Activities (PKD 2007), compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004. Necessity of changes resulted from the need of increasing the classification's harmonization on the international level. A basis for calculating price indices of construction and assembly production are monthly prices of works completed on the domestic area by enterprises which have been classified into the "Construction" section according to Polish Classification of Activities.</i></p>

Nr No	Tytuł <i>Title</i>	Objaśnienia <i>Explanations</i>
		<i>The subject of the price survey, in the field of construction and assembly production is the basic price (see "Methodological notes").</i>
12	Ceny producentów niektórych wyrobów spożywczych. <i>Producer prices of selected food products.</i>	<p>Przedmiotem badania cen wybranych wyrobów spożywczych są średnie krajowe ceny producentów łącznie z podatkiem od towarów i usług oraz z wyłączeniem tego podatku. Lista reprezentantów objętych tym badaniem została opracowana w GUS, metodą doboru celowego pod kątem uzyskania danych do wykorzystania przy analizie zróżnicowania poziomów i dynamiki cen wyrobów spożywczych w sferze produkcji i na rynku konsumenta. Kryterium doboru jednostek sprawozdawczych był ich udział w rocznej wartości produkcji sprzedanej danego wyrobu w skali kraju. Na podstawie notowań cen obliczono średnie miesięczne ceny wyrobów. Prezentowane ceny wyrobów spożywczych zawierają podatek od towarów i usług.</p> <p><i>The subjects of a survey on prices of selected food products are average domestic producer prices with VAT and without VAT. The list of the examined representatives has been compiled by the CSO, applying the method of purposive selection. Results of producer price survey of food products allow analysing differentiation of the price levels and price dynamics in the production area and on the consumer market.</i></p> <p><i>A criterion of selection of units for the survey was their share in the annual value of the sold production of a given product on the nation-wide scale. On the basis of price quotations the average arithmetic monthly prices of goods have been calculated. Presented prices of food products include value added tax.</i></p>
13	Wskaźniki cen usług transportu i gospodarki magazynowej oraz telekomunikacji okres poprzedni = 100 <i>Price indices of transportation and storage and telecommunications</i> <i>previous period = 100</i>	<p>Od 2009 r. dane z zakresu cen w transporcie i gospodarce magazynowej oraz telekomunikacji prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 została wprowadzona z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004. Konieczność zmian wynikała z potrzeby zwiększenia harmonizacji klasyfikacji na poziomie międzynarodowym.</p> <p>Wskaźniki cen usług transportu, gospodarki magazynowej i telekomunikacji oblicza się na podstawie informacji o zmianach cen usług świadczonych przez dobrane w sposób celowy podmioty gospodarcze zaklasyfikowane do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa” oraz działu „Telekomunikacja” wg Polskiej Klasyfikacji Działalności. Przedmiotem obserwacji są ceny bazowe. (patrz „Uwagi</p>

Nr No	Tytuł <i>Title</i>	Objaśnienia <i>Explanations</i>
		<p>metodologiczne”). Prezentowane w tablicy dane zostały opracowane przy wykorzystaniu wag z roku 2010. Pozycja „transport morski i przybrzeżny” obejmuje klasy PKD „transport morski i przybrzeżny pasażerski” i „transport morski i przybrzeżny towarów. Pozycja „transport wodny śródlądowy” obejmuje klasy PKD „transport wodny śródlądowy pasażerski” i „transport wodny śródlądowy towarów”.</p> <p><i>From 2009 onwards data concerning prices in transportation, storage and telecommunications are presented in accordance with the Polish Classification of Activities (PKD 2007), compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004. Necessity of changes resulted from the need of increasing the classification’s harmonization on the international level.</i></p> <p><i>Price indices of transportation, storage and telecommunications services are compiled on the basis of information on price changes of services rendered by purposely selected economic units, classified into “Transportation and storage” section and “Telecommunications” division, according to the Polish Classification of Activities.</i></p> <p><i>The subject of the price survey, in the field of transportation, storage and telecommunications services is the basic price (see “Methodological notes”). Data presented in the table was developed with the use of weights from 2010.</i></p> <p><i>The heading “sea and coastal water transport” covers PKD classes “sea and coastal passenger water transport” and “sea and coastal freight water transport”.</i></p> <p><i>The heading “inland water transport” covers PKD classes “inland passenger water transport” and “inland freight water transport”.</i></p>
14	<p>Wskaźniki cen usług transportu i gospodarki magazynowej oraz telekomunikacji analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>Price indices of transportation and storage and telecommunications corresponding period of previous year = 100</i></p>	<p>Patrz wyjaśnienia do tablicy 13. <i>See explanation to table 13.</i></p>
15	<p>Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych</p>	<p>Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych opracowano na podstawie obserwacji cen wytypowanych</p>

Nr No	Tytuł <i>Title</i>	Objaśnienia <i>Explanations</i>
	<p>okres poprzedni = 100 <i>Price indices of consumer goods and services</i> previous period = 100</p>	<p>reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych w określonych rejonach badania cen na terenie kraju (patrz „Uwagi metodologiczne”). Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu, zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).</p> <p>Od 2014 r. w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych zastosowano bardziej szczegółowy system wag, w związku z planowanym wdrożeniem przez Eurostat pięciocyfrowego szczebla agregacji do klasyfikacji COICOP.</p> <p>Do 2013 r. „Przetwory z ryb i owoców morza” – bez ryb suszonych i wędzonych.</p> <p><i>Price indices of consumer goods and services have been compiled on the basis of price observation of selected representatives of consumer goods and services in determined price survey regions of the country (see “Methodological notes”). The consumer price indices have been calculated applying the system based on the structure of expenditure (excluding own consumption) of households on purchasing consumer goods and services from the year preceding the one under the survey, obtaining from the household budget survey. The grouping of consumer goods and services has been made on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).</i></p> <p><i>Starting from 2014 a more detailed weighting system has been used in the compilation of price indices of consumer goods and services, due to the introduction of a 5-digit level of aggregation of COICOP classification, planned by Eurostat.</i></p> <p><i>Until 2013 “Preserved or processed fish and seafood” – excluding dried and smoked fish.</i></p>
16	<p>Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>Price indices of consumer goods and services</i> corresponding period of previous year = 100</p>	<p>Patrz wyjaśnienia do tablicy 15. <i>See explanation to table 15.</i></p>

Nr No	Tytuł <i>Title</i>	Objaśnienia <i>Explanations</i>
17	<p>System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych</p> <p><i>Weighting system applied to calculations of price indices of consumer goods and services</i></p>	<p>Pochodzi z badania budżetów gospodarstw domowych. Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe (z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych), reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł. Grupy gospodarstw domowych reprezentujące podstawowe społeczno-ekonomiczne grupy ludności ustalono na podstawie kryterium wyłącznego lub przeważającego źródła utrzymania. System wag opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne (przeznaczone na zaspokojenie potrzeb gospodarstw domowych) obejmują wydatki na dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory). Do wydatków nie zalicza się funduszu remontowego (do 2004 r. zaliczany do wydatków przy opłatach za najem mieszkania, w pozycji „użytkowanie mieszkania i nośniki energii”). Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne są grupowane zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).</p> <p>W związku z planowanym wdrożeniem przez Eurostat pięciocyfrowego szczebla agregacji do klasyfikacji COICOP/HBS, od 2014 r. system wag jest bardziej szczegółowy.</p> <p>Do 2013 r. „Przetwory z ryb i owoców morza” – bez ryb suszonych i wędzonych.</p> <p><i>It derives from the survey of household budgets. The survey included all households representing socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries). Household groups representing the basic socio-economic groups of the population were established on the basis of the exclusive or main source of maintenance. Weighting system has been compiled on the basis of the structure of households' expenditure on consumer goods and services (excluding own consumption) from the year preceding the one under survey. Expenditures on consumer goods and services (satisfying household</i></p>

Nr No	Tytuł <i>Title</i>	Objaśnienia <i>Explanations</i>
		<p><i>needs) cover expenditures on non-durable goods (e.g. food, beverages, and pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g. clothing, books, and toys) and durable goods (e.g. cars, washing machines, refrigerators, television sets). Expenditures do not include renovation fund (payment for rentals for housing included renovation fund up to 2004 in the item "housing, water, electricity, gas and other fuels"). Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for Household Budget Survey (COICOP/HBS).</i></p> <p><i>Due to the introduction of a 5-digit level of aggregation of COICOP/HBS classification planned by Eurostat, starting from 2014 weighting system is more detailed.</i></p> <p><i>Until 2013 "Preserved or processed fish and seafood" – excluding dried and smoked fish.</i></p>
18	<p>Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych pracowników <i>Price indices of consumer goods and services for households of employees</i></p>	<p>Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych opracowano na podstawie obserwacji cen wytypowanych reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych w określonych rejonach badania cen na terenie kraju (patrz „Uwagi metodologiczne”). Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) poszczególnych grup gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych (patrz objaśnienia do tablicy 17). Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu, zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).</p> <p><i>Price indices of consumer goods and services have been compiled on the basis of price observation of selected representatives of consumer goods and services in determined price survey regions of the country (see "Methodological notes"). The consumer price indices have been calculated applying the system based on the structure of expenditure (excluding own consumption) of particular groups of households on purchasing consumer goods and services from the year preceding the one under the survey, obtained from the household budget survey (see explanation for table 17). The grouping of consumer goods and services is made on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).</i></p>
19	<p>Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych rolników <i>Price indices of consumer goods and services for households of farmers</i></p>	<p>Patrz wyjaśnienia do tablicy 18. <i>See explanation to table 18.</i></p>
20	<p>Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw</p>	

Nr No	Tytuł <i>Title</i>	Objaśnienia <i>Explanations</i>
	domowych pracujących na własny rachunek <i>Price indices of consumer goods and services for households of self-employed</i>	
21	Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów <i>Price indices of consumer goods and services for households of retirees and pensioners</i>	
22	Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów <i>Price indices of consumer goods and services for households of retirees</i>	
23	Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw rencistów <i>Price indices of consumer goods and services for households of pensioners</i>	
24	Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych utrzymujących się z niezarobkowych źródeł <i>Price indices of consumer goods and services for households maintained from non-earned sources</i>	
25	Ceny detaliczne niektórych towarów żywnościowych według województw <i>Retail prices of selected foodstuffs by voivodship</i>	<p>Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów są notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen.</p> <p>Przeciętne miesięczne ceny obliczono jako średnie arytmetyczne z notowań na terenie całego kraju lub województwa.</p> <p><i>The source of information on retail prices of goods are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions. Average monthly prices have been calculated as the arithmetic means of quotations throughout the country or voivodship.</i></p>
26	Ceny detaliczne niektórych towarów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych <i>Retail prices of selected consumer non-foodstuffs and services</i>	<p>Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. - cenniki, zarządzenia i decyzje w zakresie cen jednolitych obowiązujących na terenie całego kraju lub jego części. <p>Przeciętne miesięczne ceny obliczono jako średnie arytmetyczne z notowań na terenie całego kraju.</p>

Nr No	Tytuł <i>Title</i>	Objaśnienia <i>Explanations</i>
		<p>W przypadku cen jednolitych oraz taryf średnie ceny detaliczne to średnie arytmetyczne ważone ilością dni obowiązywania poszczególnych poziomów cen w miesiącu.</p> <p>Średnie ceny energii elektrycznej i gazu ziemnego dla gospodarstw domowych zawierają opłaty stałe i zmienne przy zużyciu miesięcznym 100 kWh energii elektrycznej i 280 kWh gazu (do VII 2014 r. - 18,25 m³ gazu).</p> <p>Prezentowane w tablicy ceny detaliczne tkaniny sukienkowej w 2010 r. dotyczą jedwabiu wiskozowego, szer. 150 cm.</p> <p>Do 2011 r. – pasta do zębów za 125 ml; odbiornik telewizyjny LCD, 32 cale; płyn do prania ręcznego.</p> <p>Do 2012 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w miesiącach I-III oraz XI-XII notowane były ceny oleju napędowego zimowego, w miesiącach IV-X – oleju napędowego letniego; - znaczek na list krajowy zwykły, ekonomiczny do 50 g. <p><i>The source of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>price lists, regulations and decisions applicable as the uniform prices ruling throughout the country or its part.</i> <p><i>Average monthly prices have been calculated as the arithmetic means of quotations throughout the country.</i></p> <p><i>In case of uniform prices of goods and services the average prices are arithmetic means weighted by a number of days being in force of individual price levels.</i></p> <p><i>Average prices of electricity and natural gas for households include standing and variable charges with the monthly use of 100 kWh of electricity and 280 kWh of natural gas (until July 2014 - 18.25 m³ of natural gas).</i></p> <p><i>Retail prices presented in the table of the skirting fabric, in 2010 concerns viscose silk, 150 cm wide.</i></p> <p><i>Until 2011 – tooth paste per 125 ml; LCD TV set, 32 inches; hand-washing liquid.</i></p> <p><i>Until 2012:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>in months I-III and XI-XII collected winter diesel prices, in the months IV-X – summer diesel prices;</i> - <i>stamp for inland letter, up to 50 g.</i>
27	<p>Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.</p> <p><i>Price indices of consumer goods and services by voivodship.</i></p>	<p>Patrz wyjaśnienia do tablicy 15.</p> <p><i>See explanation to table 15.</i></p>
28	<p>Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym według sekcji SITC.</p> <p><i>Transaction price indices of foreign trade by SITC section.</i></p>	<p>Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym (importu i eksportu) określają zmiany cen w walutach obcych oraz zmiany kursów walut wyrażonych w złotych.</p> <p>Obserwacja zmian cen wybranych towarów prowadzona jest przy wykorzystaniu danych o obrotach handlu zagranicznego (w imporcie na warunkach cif, w eksporcie na warunkach fob). Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu struktury wartości obrotów handlu</p>

Nr No	Tytuł <i>Title</i>	Objaśnienia <i>Explanations</i>
		<p>zagranicznego z roku badanego (patrz „Uwagi metodologiczne”).</p> <p>Wymiana towarowa polski z zagranicą jest rejestrowana w jednolitym zbiorze statystyki handlu zagranicznego, który tworzą równolegle działające systemy INTRASTAT (wymiana towarowa z UE) oraz EXTRASTAT (wymiana towarowa z „krajami trzecimi” spoza UE). Z uwagi na porównywanie danych z deklaracji INTRASTAT z danymi z deklaracji podatkowej VAT (zapewnia poprawność danych), cykl rejestracji i przetwarzania danych w systemie wydłuża się, co wpływa na termin publikowania danych ostatecznych za rok bieżący oraz poprzedni. Dane publikowane w bieżącej edycji za 2013 r. są danymi ostatecznymi. Dane za rok 2014 są danymi nieostatecznymi.</p> <p><i>Transaction price indices of foreign trade (imports and exports) define changes in foreign currency prices and changes in exchange rate of foreign currencies expressed in zlotys. Observation of changes in prices of selected commodities is conducted with the use of data concerning foreign trade turnover (imports – cif, exports – fob). Price indices are calculated applying the structure of turnover value from the surveyed year (see “Methodological notes”).</i></p> <p><i>Information about Polish foreign trade is registered in uniform statistical set of foreign trade, that is created by simultaneously running systems of INTRASTAT (intra-EU trade) and EXTRASTAT (trade with third countries). Owing to comparisons of data obtained from INTRASTAT declarations with those originating from VAT declarations (ensure correctness) a cycle of data registration and data processing lengthen, affecting the time limit of data publication for current and preceding year. Data included in current edition for 2013 are final data. Data for 2014 are non-final.</i></p>
29	<p>Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Unii Europejskiej według sekcji SITC.</p> <p><i>Transaction price indices of foreign trade with the European Union member states by SITC section.</i></p>	<p>Patrz wyjaśnienia do tablicy 28. <i>See explanation to table 28.</i></p>
30	<p>Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Europy Środkowo-Wschodniej według sekcji SITC.</p> <p><i>Transaction price indices of foreign trade with the Central and Eastern Europe Countries by SITC section.</i></p>	<p>Patrz wyjaśnienia do tablicy 28. <i>See explanation to table 28.</i></p>

Nr No	Tytuł Title	Objaśnienia Explanations
31	Wskaźniki cen importu według PKWiU okres poprzedni = 100 <i>Price indices of imports according to PKWiU previous period = 100</i>	Wskaźniki cen importu (publikowane pierwszy raz) pochodzą z badania cen importu prowadzonego na celowo dobranej próbie towarów (według nomenklatury CN) oraz przedsiębiorstw – importerów. Towary objęte badaniem należą do sekcji B, C i D Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU). W badaniu uczestniczą wybrane przedsiębiorstwa produkcyjne i handlowe niezależnie od ich sklasyfikowania według rodzajów działalności w PKD (patrz „Uwagi metodologiczne”). <i>Price indices of imports (published for the first time) derive from import price survey conducted on a purposely selected sample of goods (according to the CN) and enterprises – importers. Goods included in the survey belong to section B, C and D of the Polish Classification of Goods and Services (PKWiU). Selected manufacturing and trade enterprises take part in the survey regardless of their classification by activity type in the Polish Classification of Activities (see “Methodological notes”).</i>
32	Wskaźniki cen importu według PKWiU analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>Price indices of imports according to PKWiU corresponding period of previous year = 100</i>	Patrz wyjaśnienia do tablicy 31. <i>See explanation to table 31.</i>
33	Wskaźniki cen eksportu według PKWiU okres poprzedni = 100 <i>Price indices of exports according to PKWiU previous period = 100</i>	Wskaźniki cen eksportu (publikowane pierwszy raz) pochodzą z badania cen eksportu prowadzonego na celowo dobranej próbie towarów (według nomenklatury CN) oraz przedsiębiorstw – eksporterów. Towary objęte badaniem należą do sekcji B, C, i D Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU). W badaniu uczestniczą wybrane przedsiębiorstwa produkcyjne i handlowe niezależnie od ich sklasyfikowania według rodzajów działalności w PKD (patrz „Uwagi metodologiczne”). <i>Price indices of exports (published for the first time) derive from import price survey conducted on a purposely selected sample of goods (according to the CN) and enterprises – exporters. Goods included in the survey belong to section B, C and D of the Polish Classification of Goods and Services (PKWiU). Selected manufacturing and trade enterprises take part in the survey regardless of their classification by activity type in the Polish Classification of Activities (see “Methodological notes”).</i>
34	Wskaźniki cen eksportu według PKWiU analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>Price indices of exports according to PKWiU corresponding period of previous year = 100</i>	Patrz wyjaśnienia do tablicy 33. <i>See explanation to table 33.</i>
35	Relacje cen detalicznych niektórych środków produkcji dla	Relacje cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu produktów rolnych informują, jaką ilość

Nr No	Tytuł <i>Title</i>	Objaśnienia <i>Explanations</i>
	<p>rolnictwa do cen skupu produktów rolnych.</p> <p><i>Relations between retail prices of selected means of production for agriculture and procurement prices of agricultural products.</i></p>	<p>produktu rolnego należy sprzedać, aby zakupić dany środek produkcji. Relacje cen obliczane są przy wykorzystaniu przeciętnych miesięcznych cen.</p> <p>Z uwagi na zmianę dostępnych na rynku modeli ciągników rolniczych, do obliczenia relacji wykorzystano ceny detaliczne różnych modeli ciągników „Ursus”; w 2010 r. - „Ursus 3512”, w 2011 r. - „Ursus 3724”, w 2012 r. - „Ursus POL-MOT 11024”.</p> <p><i>Relations between retail prices of means of production for agriculture and procurement prices of agricultural products inform about a quantity of agricultural product that should be sold to buy the given mean of production. Price relations are calculated with the use of average monthly prices.</i></p> <p><i>Due to the volatility in the market models of agricultural tractors, for purposes of calculating retail prices of different models of tractors are used: in 2010 - "Ursus 3512", in 2011 - "Ursus 3724", in 2012 - "Ursus POL-MOT 11024".</i></p>
36	<p>Średnioroczne ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym według województw</p> <p><i>Average annual prices of arable land in private turnover by voivodship</i></p>	<p>Źródłem informacji o cenach gruntów ornych w obrocie prywatnym jest kwartalne badanie przeprowadzane w formie wywiadu przez ankietera z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego wylosowanego do reprezentacyjnych badań rolniczych. Przeciętne ceny roczne gruntów ornych obliczane są jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen kwartalnych.</p> <p><i>The source of information on prices of arable land in private turnover is a quarterly interview with holders of private farms selected for agricultural sample survey. Average annual prices of arable land were calculated as arithmetic means of average quarterly prices.</i></p>
37	<p>Kwartalne ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym według województw</p> <p><i>Quarterly prices of arable land in private turnover by voivodship</i></p>	<p>Przeciętne ceny kwartalne gruntów ornych dla województwa obliczane są jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań, jakie wystąpiły w kwartale w danym województwie.</p> <p><i>Average quarterly prices of arable land for voivodeship are calculated as arithmetic means all quotations, which appeared in quarter in given voivodeship.</i></p>
38	<p>Wskaźniki cen produktu krajowego brutto, popytu krajowego i nakładów inwestycyjnych rok poprzedni = 100</p> <p><i>Price indices of gross domestic products, domestic demand and investment outlays previous year = 100</i></p>	<p>Wskaźniki cen produkcji globalnej, zużycia pośredniego, produktu krajowego brutto oraz popytu krajowego (spożycia i akumulacji) przedstawiają w sposób syntetyczny zmiany cen w gospodarce narodowej. Wskaźniki te uzyskano ze zbiorczych rachunków gospodarki narodowej opracowanych według zasad „Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych – ESA 2010”. Do obliczeń wskaźników cen nakładów inwestycyjnych wykorzystano wskaźniki cen nakładów na poszczególne rodzaje środków trwałych oraz pozostałych nakładów.</p> <p><i>Price changes in the national economy are synthetically expressed by price indices of gross output, intermediate consumption, gross domestic product and domestic demand (final consumption expenditure and gross capital formation). These indices are obtained from aggregated</i></p>

Nr No	Tytuł <i>Title</i>	Objaśnienia <i>Explanations</i>
		<p><i>national accounts which are compiled according to principles of the system of national accounts, following recommendations of "European System of National and Regional Accounts ESA 2010". Investment outlays price indices are compiled with the use of price indices of: outlays for particular types of fixed assets and other outlays.</i></p>
39	<p>Wskaźniki cen produkcji rolniczej rok poprzedni = 100 <i>Price indices of agricultural production previous year = 100</i></p>	<p>Przedstawiają w sposób syntetyczny zmiany cen sprzedawanych produktów rolnych, tj. średnich cen skupu i cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach. Wskaźniki te oblicza się jako iloraz wskaźnika wartości i wskaźnika wolumenu (globalnej i towarowej produkcji rolniczej), uzyskanych ze zbiorczych rachunków produkcji rolniczej, przy czym wskaźnik wartości obliczany jest jako stosunek poziomu produkcji wyrażonej w cenach bieżących w badanym okresie do poziomu tej produkcji z roku poprzedniego, a wskaźnik wolumenu – w cenach stałych. Od 2004 r. dane dotyczące wyceny produkcji rolniczej (z wyjątkiem skupu) uwzględniają naliczone za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona i pasze). Dane za 2013 rok są nieostateczne.</p> <p><i>These indices express synthetically changes of prices of sold agricultural products, i.e. average procurement prices and prices received by farmers on marketplaces. These indices are calculated as a quotient of value and volume (gross and market agricultural output) indices obtained from aggregated agricultural output accounts. Value indices are compiled as a relation of the production level, expressed in current prices in the period under the survey, to the production level from the preceding year. Volume indices are calculated in constant prices. Since 2004 data concerning the agricultural output (excluding procurement) has included the supplementary area payments to the crop calculated for particular year (among others: hop, tobacco, cereals, oil-bearing, pulses and plants designed for seeds and feeds). Data for 2013 are non-final data.</i></p>
40	<p>Wskaźniki cen produktów rolnych sprzedawanych oraz towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w rolnictwie rok poprzedni = 100 <i>Price indices of sold agricultural products and goods and services purchased by private farms in agriculture previous year = 100</i></p>	<p>Wskaźniki cen produktów rolnych sprzedawanych oraz cen towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w rolnictwie obliczono, przyjmując jako system wag strukturę sprzedaży produktów rolnych oraz zakupu towarów i usług z roku poprzedzającego rok badany. Wskaźniki cen produktów sprzedawanych wyrażają zmiany średnich ważonych cen skupu i cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach. Wskaźniki cen towarów i usług zakupywanych wyrażają zmiany cen detalicznych towarów i usług zakupywanych na cele: konsumpcyjne, bieżącej produkcji rolniczej oraz inwestycyjne.</p> <p>Jako systemy wag przyjęto w zakresie towarów i usług przeznaczonych na cele:</p> <p>a) konsumpcyjne - strukturę wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych rolników,</p>

Nr No	Tytuł <i>Title</i>	Objaśnienia <i>Explanations</i>
		<p>ustaloną na podstawie badania budżetów gospodarstw domowych,</p> <p>b) bieżącej produkcji rolniczej - strukturę zakupów dokonywanych przez gospodarstwa indywidualne,</p> <p>c) inwestycyjne - strukturę wydatków pieniężnych ustaloną na podstawie danych o akumulacji, wynikającą z rachunków narodowych.</p> <p>Wskaźnik relacji cen ("nożyce cen") obliczono jako iloraz wskaźnika cen produktów rolnych sprzedawanych oraz wskaźnika cen towarów i usług zakupywanych przez producentów rolnych. Jest on jednym z ważniejszych mierników opłacalności produkcji rolnej.</p> <p><i>Presented in Chapter I. (Table.3) price indices of sold agricultural products and prices of goods and services purchased by individual farms in agriculture have been calculated, using as a weight system, the structure of sales of agricultural products as well as the structure of purchases of goods and services from the year preceding the one under the survey. Price indices of sold agricultural products reflect changes of average weighted procurement prices and prices received by farmers on market-places. Price indices of purchased goods and services express changes in retail prices of goods and services purchased for consumption, current agricultural production or investment purposes.</i></p> <p><i>The following weight systems have been applied for goods and services intended for:</i></p> <p>a) <i>consumption - the structure of expenditure (excluding own consumption) of households of farmers resulting from households budget survey;</i></p> <p>b) <i>current agricultural production - the structure of purchases which were carried out by private farms;</i></p> <p>c) <i>investment - the structure of monetary expenditure based on data from national accounts concerning gross capital formation.</i></p> <p><i>Index of price relations (the so-called "price gap") has been calculated as a quotient of price index of sold agricultural products and price index of goods and services purchased by farmers. It is a one of more important measure of profitability of agricultural production.</i></p>
41	<p>Wskaźniki cen towarów i usług niekonsumpcyjnych</p> <p><i>Price indices of non-consumer goods and services</i></p>	<p>Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług niekonsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług niekonsumpcyjnych, nabywanych głównie przez rolników na cele produkcyjne i inwestycyjne. System wag, stosowany przy wyliczaniu tych wskaźników, stanowi struktura sprzedaży towarów i usług niekonsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany.</p> <p><i>The basis for compiling the price indices of non-consumer goods and services is price observation of representatives of non-consumer goods and services, purchased mainly by farmers for production and investment purposes. The weight system applied for computed these price indices is</i></p>

Nr No	Tytuł <i>Title</i>	Objaśnienia <i>Explanations</i>
		<i>the sales structure of non-consumer goods and services from the year preceding the one under the survey.</i>
42	Wskaźniki cen producentów usług związanych z obsługą działalności gospodarczej okres poprzedni = 100 <i>Producer price indices of business services previous period = 100</i>	Wskaźniki cen usług związanych z obsługą działalności gospodarczej oblicza się na podstawie informacji o zmianach cen usług świadczonych przez dobrane w sposób celowy podmioty gospodarcze zaklasyfikowane do działów: "Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana", "Działalność usługowa w zakresie informacji", „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości” "Działalność prawnicza, rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe", "Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne", "Reklama, badania rynku i opinii publicznej", „Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Wynajem i dzierżawa”, "Działalność związana z zatrudnieniem", "Działalność detektywistyczna i ochroniarska", „Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni” oraz grupy: "Doradztwo związane z zarządzaniem” wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007). Prezentowane w tablicy dane zostały opracowane przy wykorzystaniu wag z roku 2010. <i>Price indices of business services are compiled on the basis of information on price changes of services rendered by purposely selected economic units, classified into divisions: "Computer programming, consultancy and related activities", "Information service activities", "Real estate activities", "Legal and accounting activities", "Architectural and engineering activities; technical testing and analysis", "Advertising and market research", "Other professional, scientific and technical activities", "Rental and leasing activities", "Employment activities", "Security and investigation activities", "Services to buildings and landscape activities" and group: "Management consultancy activities" according to the Polish Classification of Activities (PKD 2007).</i> <i>Data presented in the table was developed with the use of weights from 2010.</i>
43	Wskaźniki cen producentów usług związanych z obsługą działalności gospodarczej analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>Producer price indices of business services corresponding period of previous year = 100</i>	Patrz wyjaśnienia do tablicy 42 <i>See explanation to table 42</i>